Perustuslakivaliokunta

Perjantai 10.11.2023 klo 9.00—10.53

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Vilhelm Junnila ps (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Johannes Koskinen sd (1, 2, 4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Mats Löfström r (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Karoliina Partanen kok (4, 5) (3, 6 osittain)
jäsen Onni Rostila ps
varajäsen Markku Eestilä kok (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Saara-Sofia Sirén kok (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
varajäsen Ville Valkonen kok (1, 2) (3, 4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 8 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi verkon välityspalvelujen valvonnasta ja eräiksi muiksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 70/2023 vp

Asiantuntijalausunto HE 70/2023 vp PeV 10.11.2023 viestintäneuvos Kreetta Simola, liikenne- ja viestintäministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunnon liite HE 70/2023 vp PeV 10.11.2023 viestintäneuvos Kreetta Simola, liikenne- ja viestintäministeriö Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 70/2023 vp PeV 10.11.2023 tietosuojavaltuutettu Anu Talus, Tietosuojavaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto C 3
Asiantuntijalausunto HE 70/2023 vp PeV 10.11.2023 professori Susanna Lindroos-Hovinheimo Asiantuntijalausunto D 3

Asiantuntijalausunto HE 70/2023 vp PeV 10.11.2023 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto E 3
Asiantuntijalausunto HE 70/2023 vp PeV 10.11.2023 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto F 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- viestintäneuvos Kreetta Simola, liikenne- ja viestintäministeriö, liite
- hallitusneuvos Hanna Laurila, liikenne- ja viestintäministeriö
- ylitarkastaja Roosa Patrakka, liikenne- ja viestintäministeriö
- tietosuojavaltuutettu Anu Talus, Tietosuojavaltuutetun toimisto, liite
- professori Susanna Lindroos-Hovinheimo, liite
- professori Olli Mäenpää, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain sekä varhaiskasvatuslain 6 ja 60 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 56/2023 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain sekä varhaiskasvatuslain 6 ja 60 §:n muuttamisesta A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappaleen 2 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että sääntelyä osin tarkastellaan säätämisjärjestysperusteluissa tarpeettomasti perustuslain 19 §:n 2 momentin ja sen rajoittamisen kannalta."

Päätettiin poistaa kappaleen 5 viimeinen virke.

Päätettiin lisätä kappaleen 5 jälkeen uusi kappale seuraavasti: "Perustuslain 19 §:n 3 momentti sisältää sääntelyvarauksen. Perustuslain esitöiden mukaan sääntelyvaraukset jättävät lainsäätäjälle liikkumavaraa oikeuksien sääntelyssä, ja tämä liikkumavara on suurempi kuin ilman sääntelyvarausta kirjoitetuissa perusoikeussäännöksissä. Perustuslaki ilmaisee kuitenkin tällöinkin pääsäännön, jota ei voida perustaltaan heikentää lailla (PeVM 25/1994 vp, s. 6/I). Perustuslain 19 §:n 3 momentissa käytetyllä sääntelyvaraustyypillä ("sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään") on haluttu korostaa lainsäätäjän rajoitettua, perus-

tuslain ilmaisemaan pääsääntöön sidottua liikkuma-alaa (PeVM 25/1994 vp, s. 6/I, ks. myös PeVL 17/2021 vp, kappale 69)."

Päätettiin muuttaa kappaleen 6, josta oli tullut kappale 7, ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä kysymys siitä, missä määrin täysi-ikäisiin henkilöihin ulotetaan nimenomaan lastensuojelulaissa tarkoitettuja sosiaalipalveluja, on lainsäätäjän harkintavaltaan kuuluva asia, kunhan palvelut ovat riittäviä."

Päätettiin lisätä kappaleen 9, josta oli tullut kappale 10, loppuun kaksi uutta virkettä seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta ei pidä ehdotettua sääntelyä ongelmallisena. Valiokunta kuitenkin painottaa lastensuojelulain 76 §:n 2 momentissa tarkoitetun suunnitelman laatimisen merkitystä erityisesti nyt käsillä olevassa muutostilanteessa."

Päätettiin lisätä uusi kappale 12 seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnalla ei ole huomautettavaa ehdotetun sääntelyn suhteesta perustuslakiin. Valiokunta kiinnittää kuitenkin hyvän lainsäädäntötavan kannalta huomiota siihen, että lainsäädännössä on yleisesti syytä pyrkiä johdonmukaisuuteen ja vakauteen (PeVL 9/2023 vp, kappale 11; PeVL 1/2017 vp, s. 4). Hyvän lainsäädäntötavan kannalta ei voida pitää täysin ongelmattomana, että jälkihuollon ikärajaan kohdistuvaa muutosta ehdotetaan varsin pian edellisen muutoslain voimaantulon jälkeen (ks. myös PeVL 1/2023 vp)."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2022

Kertomus K 11/2023 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 5/2023 vp
Valiokunnan lausunto TuVL 3/2023 vp

Tulevaisuusvaliokunnan lausunto TuVL 3/2023 vp on saapunut valiokuntaan.

6. Muut asiat

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

- Keskusteltiin lausunnoista tiedottamisesta.

- Keskusteltiin kokousajoista.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 14.11.2023 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Mikael Koillinen